

A Lélek elevenít meg

Időpont: Szentháromság ünnepe utáni 14. vasárnap – 1954. szeptember 19.

Alapige: Róm 8,6–11

„Mert a testnek gondolata halál; a Lélek gondolata pedig élet és békesség. Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti. A kik pedig testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt. De ti nem vagytok testben, hanem lélekben, ha ugyan az Isten Lelke lakik bennetek. A kibin pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé. Hogyha pedig Krisztus ti bennetek van, jóllehet a test holt a bűn miatt, a lélek ellenben élet az igazságért. De ha Annak a Lelke lakik bennetek, a ki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, a ki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti halandó testeiteket is az ő ti bennetek lakozó Lelke által.”

Testben élni, de nem test, hanem Lélek szerint járni, ez mindenkinek örök nagy kérdése, aki komolyan szeretne keresztyén lenni. Lehetséges-e ez? Pál apostol a mai igében azt feleli erre a kérdésre: Lehet! Csodálatos örömhír ez. Örömhír volna akkor is, ha felszólító módban írná, így: Járjatok Lélek szerint!, hiszen Isten minden parancsában benne van a lehetőség ígérete. Azt szoktuk mondani, hogy Isten nem kíván tőlünk olyat, ami lehetetlen, csak olyat, ami méltó hozzánk. Pál azonban nem felszólító módban hív fel arra, hogy Lélek szerint járjunk, hanem kijelentő módban egyszerűen megállapítja a római keresztyénekről: „Ti lélekben vagytok.” Ami lehetséges volt a rómabeli keresztyéneknek, miért ne volna lehetséges nekünk is! Hogyan volt a rómaiak számára lehetséges? Úgy, hogy Szentlelket kaptak, s a Lélek úgy körülvette őket, mint az embert a levegő. Mi benne vagyunk a levegőben, de a levegő bennünk is van. A római keresztyénekben is benne volt a Szentlélek, s ők benne voltak a Szentlélekben (9. v.). Ez az állapot azonban nem valami rendkívüli, csodálatos külön esemény által következett be náluk. Pál úgy látja – s ebben van a mai igének különösképpen az öröme – hogy a Szentlélekkel való ilyen megtöltekés nem csupán kiváltságosoknak jutó elragadtatás, hanem a keresztyén ember normális állapota. Az ember, mikor keresztyénné lesz, megtérésével egy időben kapja ajándékul a Szentlelket. Az apostol úgy látja, hogy nincs keresztyén ember Szentlélek nélkül: „A kibin pedig nincs a Krisztus lelke, az nem az övé.” (9. v.) Aki tehát keresztyén, abban Szentlélek van, akiben pedig nincs Szentlélek, az nem keresztyén. Így is van. A keresztyénség azzal kezdődik, hogy az ember megbánja bűnét, és hisz a kegyelemben. Erre magától senki sem képes. A Szentlélek győz meg minket bűneinkről, s ő dicsőíti meg előttünk Krisztust (Jn 16,8–9.14). A harmadik hitágazat kátémagyarázata is világosan megmondja, hogy megtérésünk egészen a Szentlélek munkája. A Szentlélek azonban nem csak megtérít, s azután magunkra hagy, hogy küszködjünk, ahogy tudunk, hanem velünk, bennünk marad, megelevenít minket, s új élettel ajándékoz meg. Erről a Lélektől megelevenített új életéről beszél mai igénk.

1. *Új ez az élet, mert új urunk van: a Lélek.*

Az ember sohasem a maga ura. Mindig gazdája van. Megtérésünk előtt a test uralma alatt élünk. Nem csak testben, de a test uralma alatt! Megtérésünk után is testben élünk, de már új urunk van: a Lélek. Az ige úgy fejezi ki ezt a gazdaváltást, hogy a keresztyén emberben benne lakik Isten Lelke (9. v.). Nem időszaki vendég tehát, aki hébe-hóba meglátogat, s eltölt egy kis időt nálunk, vagy akit olykor-olykor hajlandók vagyunk beereszteni és fogadni, hanem lakó, aki velünk együtt él éjjel és nappal, munkában és pihenésben, akit sohasem rázhatunk le a nyakunkról, sohasem hagy magunkra minket. Sőt nem is lakó csupán. Inkább háziúr. Nem ő alkalmazkodik hozzánk. Nekünk kell hozzá alkalmazkodni. Egész életünkre rányomja a bélyegét. Állandóan és folyamatosan cselekszik, és állandóan, folyamatosan dolgoztat minket is.

Ezért van az, hogy Isten gyermekeinek életében mindig megfigyelhető ez az állandóság. Nem csak ünnepnapon mennek templomba, hanem ott lakoznak az Úr házában (Zsolt 84,5). Nem csak istentiszteleten hallgatják az ígét, hanem abban gyönyörködnek éjjel és nappal (Zsolt 119,147–148). Nem csak az előírt imaórákon imádkoznak, hanem szüntelen (1Thessz 5,17). Nem csak akkor örülnek az Úrban, mikor valami nagy ajándékot kapnak tőle, hanem mindenkor (Fil 4,4). Nemcsak akkor szeretnek, mikor könnyű szeretni, hanem akkor is, mikor csak az tud szeretni, aki meg tud bocsátani

(Mt 18,21–22), mégpedig újra meg újra is. Amikor Pál Gal 2,20-ban azt mondja: „*él bennem a Krisztus*”, ugyanazt mondja, mikor a mai igében ezt írja: „...*Isten Lelke lakik bennetek.*” (9. v.)

A Szentlélek Úristen, de nem zsarnok kényúr, mint a test. Nem kényszerít, hanem vezérel. De azért úr. Jeremiás úgy érzi parancsát, mint csontjaiba rekesztett tüzet, mely felrobban, ha utat nem enged neki (Jer 20,9). Péterre is úgy száll pünkösdkor, mint tüzes nyelv és zúgó szélvihar, mely Jeruzsálem piacára sodorja őt. Pálban úgy működik, mint Krisztus szorongató szerelme (2Kor 5,14), s úgy érzi, hogy jaj neki, ha nem engedelmeskedik (1Kor 9,16).

Úr-e fölötted a Lélek? Ne felejtsd el, hogy vagy Úr, vagy megszomorodva félreáll! Osztokodni nem hajlandó. Hadd legyen egészen úrrá fölötted! Hadd lakozzék benned és te őbenne! Nem fogod megbánni. Jó gazdád lesz.

2. *Új ez az élet, mert új életirányunk van: a Lélek.*

Minden életnek van valamilyen gondolata, vágyódása, törekvése, szóval életiránya. Ez minden megnyilatkozásának indítóoka és célja. Ez egész életének a magyarázata. Pál is beszél a mai igében a test gondolatáról és a Lélek gondolatáról. Mai igénk előtt egy verssel írja le közelebbről, hogy mit ért ez alatt. „*Mert a test szerint valók a test dolgaira gondolnak; a Lélek szerint valók pedig a Lélek dolgaira.*” (5. v.) A testi ember tehát önmaga körül forog. Vezérlőeleme az én. Ebből a szempontból néz, és ennek rendel alá mindent. Általában három irányban szokott az „én” érvényesülést keresni: a gyönyör, a vagyon és a hatalom irányában. Ne gondoljuk azonban, hogy minden test szerint járó ember durva, érzéki élvhajhász, fősvény mammonimádó s a hatalmi téboly megszállottja! Vannak közöttük derék, becsületes, melegszívű, sőt vallásos emberek is, de életirányuk ezen a területen is mindig az „én”. Derék, becsületes emberek, akik jól megállják helyüket e világban, de nem maga a munka vagy az általa elérendő közjó ambicionálja őket, hanem az „én becsületesem”, az „én dicsőségem”. Melegszívű emberek, de ha egy kicsit megkaparjuk a szeretetüket, kiténik, hogy mögötte önzés van. Szeretnek, mert szeretnék, ha őket is szeretnék. Szeretik azokat, akiből hasznuk van, vagy akikkel kellemes együtt lenni. Még vallásos életüknek is az „én” a központja, és nem Isten. Nem Istenért magáért vállalja Istent, hanem azért, mert tőle várja a boldogságát. Ő tartja tőle távol a bajt, s ő ad neki mindenben szerencsét. Még ha szabadulni tud is ettől az önző boldogságkereséstől, s törekszik az üdvösségre, akkor is nem Isten dicsősége számára a fontos, hanem az „én üdvösségem”. Legszentebb törekvéseiben is érdemekre vadászik, saját igazságát építi farizeus módra.

Ezzel szemben a Lélek gondolatai Isten körül forognak. Még a leghétköznapibb dolgokban is ez szabja meg az életirányát. Ha eszik, az Úrért eszik (Róm 14,6), ha dolgozik, az Úrnak munkálkodik (Ef 6,6). Első számára Isten országa, minden más mellékes (Mt 6,33). Minden kincset kárnak és szemétnak ítél, csak hogy ezt megnyerhesse (Fil 3,8). Irgalmatlanul leamputál életéről mindent és mindenkit, aki vagy ami ebben akadályozza (Mt 18,8–9). Isten dicsősége még a saját üdvösségénél is drágább (Róm 9,1–3). Embertársai sokszor állanak értetlenül gondolatai, szavai és cselekedetei előtt, különcknek és balgának tartják, de ő a Lélek belső bizonyágtételével célegyenest előre fut, s tudja, hogy nem hiába.

Mi a te életirányod: én vagy ő?

3. *Új ez az élet, mert új az eredmény is.* Aki más-másfelé indul, más-máshova jut. A testnek gondolata halál – mondja Pál. Romlás, pusztulás jár a nyomában. Nem is lehet másképp. Az önzés feldúlja a családi életet, forradalmasítja a társadalmat, háborút szít a népek között. A rettentő zűrzavarban mindenki harcol mindenki ellen.

A test gondolata ellenségeskedés Isten ellen – folytatja tovább. Az önző ember félretolja Istent, függetleníteni akarja magát tőle, fellázad ellene. Ezért nem lehet kedves Isten előtt.

A test eredménye rabság, minthogy Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti. Képtelen reá. Rabja a bűnének.

Ezzel szemben a Lélek gondolata élet. Nem rabság, hanem szabadság. Nem vereség, hanem Krisztus győzelme. Nem gyötrelme, hanem elvehetetlen öröm.

A Lélek gondolata békesség is. Eredménye az Istennel megbékélt, bűnbocsánatot nyert ember nagy belső harmóniája. Ézs 66,12 szerint úgy terjeszti ki rá Isten ezt a békességet, mint egy folyóvizet és mint kiáradott patakot. Ellepi a békesség árvize, mely minden zugot megkeres, mindenüvé behatol.

Azt is mondja róla az apostol: A Lélek élet az igazságért. A Lélek szerint való járás tehát megigazult élet. A vég tehát az üdvösség. Ebben az üdvösségben a test is megdicsőül. Előhívja Isten a halálból, mint egykor Krisztust (11. v.). Aki meg akarja tartani a testet, elveszíti azt, aki elveszíti, megtalálja azt.

Persze mindez nem megy harc nélkül, de ez a harc végeredményben a kereszten már eldőlt, s a Lélek ezt a győzelmet érvényesíti bennünk. „*Hogyha pedig Krisztus ti bennetek van, jóllehet a test holt a bűn miatt, a Lélek ellenben élet...*”

Így adta Isten ma elibéd az életet és a halált. Melyiket választod? Válaszd a Lelket, s vele az életet választod! Ámen.